

Fővárosi Önkormányzat Szombathelyi Idősek Otthona

SZAKMAI PROGRAM 2026

Tartalomjegyzék

I.	Alapadatok	3
II.	A szakmai programot meghatározó általános rendelkezések	4
III.	Szolgáltatás célja.....	4
IV.	Megvalósítani kívánt programok konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek és tevékenységek leírása	5
	4.1. Az intézmény megközelíthetősége	5
	4.2. Ellátottjaink.....	6
	4.3. Személyi feltételek.....	6
	4.4. Tárgyi feltételek.....	6
	4.5. Nyújtott szolgáltatáselemek.....	9
V.	A más intézményekkel történő együttműködés módja	18
VI.	Az ellátandó célcsoportunk, jellemzői	20
VII.	A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM. rendelet 2. § 1) pontja szerinti szolgáltatási elemek	21
VIII.	Az ellátás igénybevétele módja.....	22
IX.	A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja	26
X.	NYILATKOZAT	27
XI.	ZÁRADÉK.....	28

I. Alapadatok

Az intézmény neve:	Fővárosi Önkormányzat Szombathelyi Idősek Otthona
<u>Székhelye:</u>	9700 Szombathely, Bogáti út 72.
Telefonszáma	94-508-036
E-mail:	bogat@t-online.hu
Weblap:	www.szombathelyiidosekotthona.hu
Lakók elérhetősége telefonon	Nagykastély:
	földszint 30/070-8706
	emelet 30/070-8679
	Pavilon: 30/070-8682
	Kiskastély: 30/070-8784
<u>Telephelye:</u>	
Megnevezése:	Fővárosi Önkormányzat Szombathelyi Idősek Otthona
Címe:	Polgárdi telephelye
Telefonszáma	8153 Polgárdi, Somlyói u. 2.
E-mail:	22 / 576-200
	polgido@gmail.com
Alapítás éve:	1982
Alapítója:	Fővárosi Tanács VB. (Budapest Főváros Önkormányzata jogutód)
Alapító Okirat száma:	02/2025-493200
Alapító Okirat kelte:	2025. május 13.
Működési engedély száma székhely:	VA/HF06/00066-3/2018.
telephely:	FE/06/01004-6/2020.
Felügyeleti szerve:	Budapest Főváros Közgyűlése
	1052 Budapest, Városház u. 9-11.
Fenntartó - tulajdonosa:	Budapest Főváros Önkormányzata
	1052 Budapest, Városház u. 9-11.

Az intézmény működési területe:

Az intézménybe budapesti lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező személy vehető fel, azonban a férőhelylétszám 10 %-áig budapesti illetékességi körön kívüli személy is elhelyezhető. A fővárosi illetékességi körön kívülről érkező intézményi ellátás iránti eseti elhelyezési igények elbírálásáról átruházott hatáskörben eljárva az intézményvezető dönt.

Az intézmény jogállása:	önálló jogi személy
Bankszámla száma:	11747006-15493204-00000000
Adóigazgatási száma:	15493204-2-18
KSH száma:	15493204-8730-322-2-18

Alapfeladata:

Ápolást – gondozást nyújtó szakosított bentlakásos intézményi elhelyezés: idősek otthona.

II. A szakmai programot meghatározó általános rendelkezések

A szakmai program a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM. rendelet (továbbiakban SzCsM. rendelet) 5. § (2) bekezdés a) pontja által előírt módon foglalja keretbe és szabályozza az intézmény szakmai munkáját. A szakmai program meghatározza és bemutatja az intézmény által nyújtott bentlakásos, szakosított szociális ellátási formák keretében biztosított teljes körű ellátás és szolgáltatások gyakorlati megvalósítását.

A szakmai program módosítására az intézmény működését és tevékenységét érdemben befolyásoló körülmények változása esetén kerül sor. Az Érdekképviselői Fórum előzetes véleményezését követően a programot a fenntartó -Budapest Főváros Önkormányzata- hagyja jóvá.

A szakmai program tartalmazza:

- Szolgáltatás célját
- A megvalósítani kívánt programok konkrét bemutatását, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek és tevékenységek leírását
- A más intézményekkel történő együttműködés módját
- Az ellátandó célcsoport megnevezését, jellemzőit
- Az SzCsM. rendelet 2. § 1) pontja szerinti egyes szolgáltatási elemek biztosítása
- Az ellátás igénybevételének módját, valamint a szolgáltatás megkezdése előtti intézkedéseket
- A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módját

A szolgáltatás törvényi kereteit a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szoc.tv.) szabályozza.

A kérelmezőink, várakozóink, ellátottjaink dolgozóink személyes adatainak védelmét a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) szóló az Európai Parlament és a Tanács 2016. április 27-i (EU) 2016/679 rendelete határozza meg.

III. Szolgáltatás célja

Célunk, hogy az önmaguk ellátására részben, vagy önellátásra képtelen, elsősorban idős személyek számára biztonságos, kiszámítható és személyre szabott bentlakásos ellátást biztosítsunk. Az intézményünk kiemelt feladata a demenciával élő ellátottak speciális szükségleteinek figyelembevételével olyan gondozási és ápolási környezet kialakítása, amely támogatja a lakók fizikai és mentális állapotának megőrzését, a meglévő képességek fenntartását, valamint az életminőségük lehetőség szerinti javítását. Emellett cél a méltóságteljes életvitel biztosítása, a biztonságérzet erősítése és a szociális kapcsolatok fenntartásának elősegítése. Kiemelt törekvésünk továbbá az elmagányosodás

enyhítése, közösségi programok és támogató emberi kapcsolatok biztosításával. A legfőbb feladatunk ellátottjaink minőségi ellátása, az idősellátásban meghatározó jelenlétének megőrzése, az intézmény jó hírének növelése, környezetének, kubatúrájának megóvása, fejlesztése.

Feladatunk:

- Az Szoc. tv. 67.§ (1) bekezdése szerinti teljes körű ellátás biztosítása
- ellátottjaink fizikai-, mentális-, szociális állapotának megóvása, javítása,
- ellátottjaink és hozzátartozóik elégedettségének növelése, melynek alapja a korrekt, *időben történő* tájékoztatás,
- dolgozóink elégedettségének és elkötelezettségének növelése,
- a munkavállalóink szakismeretének fejlesztése,
- részvétel a szakemberek képzésében,
- a szolgáltatásaink minőségének növelése, népszerűsítése, fejlesztése,
- a transzparencia és az információáramlás hatékonyságának növelése,
- szakmai, ellátási protokollok rendszeres felülvizsgálata, szükség szerinti bővítése, gyakorlatba illesztése,
- a meglévő és alkalmazott technikák rendszerezése, törekvés valamennyi munkavállalóval történő megismertetése és gyakorlati alkalmazására,
- az egységes értékrend és jövőkép kialakítása, melyet küldetésünként elfogadva a közösen kialakított stratégia alapját képezi.

A program megvalósításának várható következményei:

- lakói elégedettség növekedése,
- valamennyi ellátottunk állapotának, szükségleteinek megfelelő szolgáltatásban részesül,
- az állapotromlás lassulása,
- hozzátartozók együttműködése szorosabbá válik,
- adott munkafolyamatok egységessé válnak konzisztens minőséget biztosítva a szakmai protokollok révén,

IV. Megvalósítani kívánt programok konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek és tevékenységek leírása

4.1. Az intézmény megközelíthetősége

Az intézmény székhelye és telephelye egyaránt jól megközelíthető tömegközlekedési eszközökkel és egyéni közlekedéssel is.

A székhely személygépkocsival könnyen elérhető a főbb közlekedési útvonalokról, közlekedési tábla jelzi az intézmény helyét, az intézmény közelében parkolási lehetőség (buszforduló), mozgásukban

korlátozott látogatók részére vendég parkoló biztosított. Több helyi járatos autóbusz is közlekedik, amelynek megállója az intézmény bejáratától 10 méterre, található.

A telephely megközelítése szintén egyszerű. Gépjárművel jól kiépített úthálózaton érhető el, parkolási lehetőség itt is rendelkezésre áll. Tömegközlekedéssel autóbuszjáratok biztosítják az eljutást, emellett a telephely vasúton is megközelíthető; a legközelebbi vasútállomásról rövid sétával érhető el az intézmény.

Az intézmények elhelyezkedése lehetővé teszi a biztonságos és kényelmes megközelítést mind a látogatók, mind a munkatársak számára, ám bejárás tekintetében a helyijáratos buszközlekedés nem mindig illeszkedik a műszakváltásokhoz.

4.2. Ellátottjaink

Intézményünk ellátotti köre összetett képet mutat. A lakók közel fele középsúlyos vagy súlyos demenciával él, ami az ellátás során fokozott szakmai figyelmet és speciális gondozási módszerek alkalmazását teszi szükségessé. Emellett az ellátottak jelentős része a hajléktalanellátás rendszeréből került intézményünkbe, amely sajátos élethelyzetből fakadó szükségleteket és problémákat hoz magával. A lakói összetételre jellemző, hogy több esetben halmozottan vannak jelen különböző nehézségek, így például a demencia és a hajléktalanságból eredő szociális hátrányok együttesen jelentkeznek. Továbbá az ellátottak egy részénél szenvedélybetegség, elsősorban alkoholfüggőség, dohányzás is megfigyelhető, ami szintén befolyásolja a gondozási és ápolási feladatok jellegét.

A fentiek következtében intézményünkben kiemelt szerepet kap az egyéni szükségletekhez igazodó, személyközpontú gondozás, komplex szemléletű ellátás biztosítása a lakók önrendelkezési jogának tiszteletben tartásával.

4.3. Személyi feltételek

A szakmai alapellátás engedélyezett létszáma 99 fő (székhelyen 45 fő, telephelyen 54 fő) az intézményüzemeltetés engedélyezett létszáma 72 fő (székhely 37 fő, telephely 35 fő), összesen 171 fő dolgozó látja el a feladatát intézményünkben.

4.4. Tárgyi feltételek

Székhely

Ellátottak engedélyezett férőhelyszáma: 140 fő

Az intézmény Szombathely Megyei Jogú Város területén a város déli részén 12 ha természetvédelmi területnek nyilvánított ősparkban elhelyezkedő három műemlékvédelem alatt álló épületben működik. Ellátottjaink elhelyezése három, egymástól jól elkülönülő, többszintes, akadálymentes épületben történik, ahol a kényelmes és biztonságos közlekedést liftek segítik. Az intézmény kialakítása az ellátottak egészségi, mentális és fizikai állapotához, valamint mozgásképességéhez igazodik, elősegítve a biztonságos, egyszerű használatot és a balesetekből eredő sérülések kockázatának csökkentését.

„Nagykastély” elmúlt években fokozatosan felújításra került, kisebb (2-3-4) ágyas, külön fürdőszobával rendelkező szobák lettek kialakítva. Az épületben az emeleten két társalgó és egy nővérpult, a földszinten nővérpult, orvosi rendelő, kápolna és egy további társalgó található. A földszinten működik az intézményi konyha és az étterem. Az alagsorban van a női öltöző, a "tornaszoba", sószoza és a raktárak.

A „Kiskastély” épületében a lakószobák és a vizesblokkok mellett nővérszoza is rendelkezésre áll. Az alagsor közösségi térként funkcionál, ahol társalgó és foglalkoztató található, valamint itt helyezkedik el a dolgozók számára a női és férfiöltöző, valamint egy raktár is. Az épület akadálymentesítése érdekében lift került beépítésre.

A "Pavilon" épülete intézményünkben a demenciával élő ellátottak gondozására dedikált szakmai egység, ahol a 4 ágyas lakószobákon és a vizesblokkokon túl nővérpult, látogatói szoba áll rendelkezésre. A foglalkoztató egyben betölti, az étterem és a társalgó szerepét is.

Demens ellátottjaink számára igyekszünk demensbarát környezetet kialakítani olyan biztonságos tértervezéssel, amely csökkenti a szorongást, segíti a tájékozódást, és minimalizálja a balesetveszélyt a kognitív hanyatlással küzdők számára, miközben megakadályozza a veszélyes elköborlást. Ez a megközelítés a fizikai tér tudatos alakításával támogatja az önállóságot és a nyugalmat.

A demensbarát környezet főbb jellemzői

Biztonság: A kijáratok ellenőrzése biztosítja, hogy a tájékozódni képtelen beteg ne távozzon felügyelet nélkül, de ne érezze magát bezárva. Ezt nem fizikai korlátokkal, hanem környezeti ingerekkel, kíséréssel és egyéni figyelemmel biztosítjuk, elkerülve a korlátozó intézkedésből fakadó szorongást és agressziót. Ellátottjaink számára a park biztonságát a telekhatárt követő kerítés és portaszolgálat hivatott biztosítani. A kialakított sétaútvonalakon meghatározott távolságokra pihenőpadokat helyeztünk, tájékozási pontként nagyméretű egyedi tereptárgyak találhatóak (kerti pavilon, szökőkút, színes virágláda).

Tájékozódást segítő elemek: egyszerű alaprajz, jól látható jelzések tájékozási pontokkal (nővérpult, közösségi tér). Nincsenek felesleges kanyarok, a folyosók egyértelműek.

Biztonságos, kulturált étkezés biztosítása szoros ápoló/gondozói felügyelettel a fokozott aspiráció-veszély miatt. Minden demens betegnek állandó helye van az asztalnál. Megszokják egymás társaságát, nem billenek ki komfortzónájukból. Ápolási ágyak segítik a pihenés szükségletének kielégítését. A matracvédelem a makacs szennyeződés megelőzését és a tisztíthatóságot segíti. A járólap burkolat könnyen fertőtleníthető, csúszás és tükröződés mentes. A falak festése egyedi színű, mosható. A képek nincsenek elérhető magasságban. A dekoráció az időben való orientáció segítése céljából évszakokat, illetve a jeles napokat követik. A szobák ajtajánál a lakó neve, fényképe segíti a tájékozódást. A nyitott nővérpult az állandó ápolói/gondozói közvetlen jelenlétet szolgálja. A fürdőkben, illemhelyiségekben mozgásérzékelő világítás szolgálja a balesetmentességet. Ajtajuk piktogrammal jelölve van.

A Pavilon tetőterében kaptak helyet az irodák, vizesblokkok és egy 50 fő befogadására alkalmas modern előadóterem.

Az intézmény bútorzata mind a szociális gondozás, mind az egészségügyi ellátás követelményeinek megfelel. A székhelyen működő, otthonos hangulatú étteremben a lakók és a dolgozók egyaránt étkezhetnek; az étkeztetést egy 213 adag főzésére alkalmas, korszerű konyhatechnológiával felszerelt konyha és szakképzett személyzet biztosítja, normál és diétás étlendek elkészítésével. A melléképületben működő mosoda gondoskodik valamennyi ellátotti és intézményi textil mosásáról, vasalásáról, valamint szükség szerinti javításáról.

Telephely

Ellátottak engedélyezett férőhelyszáma: 165 fő

A telephelyen elhelyezkedő épület eredetileg Batthyány gróf vadászkastélya volt, majd a vizitációs rend székháza lett. Szociális intézményként 1952-től működik. 2005. év elején befejeződött az otthon épületbővítéssel egybekötött rekonstrukciója. A lakók ellátása korszerűen berendezett tágas, világos, fürdővel, WC-vel, gardróbbal, és hűtővel ellátott, 1-4 ágyas szobákban, valamint kényelmes kiszolgáló helyiségekben valósul meg. A szobákban zárható éjjeli-, és gardrószeekrények állnak az ellátottak rendelkezésére. Az intézményben két tágas, jól felszerelt foglalkoztató helyiségen kívül négy hangulatos társalgó és egy könyvtár terem biztosítja a tartalmas szabadidő eltöltését. Az épület kétszintes, két személyszállító lift van, az akadálymentes közlekedés biztosított. Az otthon 55 000 m²-es területen helyezkedik el, tágas park veszi körül, amelyben egy mesterségesen kialakított kerti tó is található. Az átriumos udvar a kellemes, védett kinti pihenésre nyújt lehetőséget. A jelenlegi állapotában az épület valamennyi lakó számára korszerű, kényelmes, magas szintű igényeket kielégítő körülményt biztosít.

A feladatellátás 3 gondozási egységben történik, amelyek egymástól elhatároltan helyezkednek el.

Az „A” gondozási egység 13 db kétágyas, 2 db háromágyas, 4 db négyágyas helyiségből áll, mely összesen 48 fő ellátott elhelyezésére alkalmas. Megtalálható még 2 db egyágyas elkülönítő helyiség is, amely szükség esetén a lakók izolálására szolgál. Ezen részlegen került kialakításra a demens gondozási egység, valamint az egyik látogatási pont. A gondozási egységhez nyitott, tágas, a lakók számára könnyen megközelíthető kerekesszék tároló tartozik.

Az első emeleten található a „B” gondozási egység, ahol 2 db egyágyas, 13 db kétágyas, 2 db háromágyas és 4 db négyágyas helyiség található, mely összesen 50 fő ellátott elhelyezését biztosítja. Az emelet személyszállító lifttel, illetve lépcsőn könnyen elérhető. Az „A” gondozási egységhez hasonlóan kerekesszék tárolóval rendelkezik.

A „C” gondozási egység két különálló részből áll:

A „C” részleg az első emeleten található, mely lifttel és lépcsőn megközelíthető. Itt 2 db egyágyas, 14 db kétágyas és 3 db négyágyas helyiség található, mely összesen 42 fő ellátott elhelyezésére szolgál.

Ezen a szinten helyezkedik el a 20 m² nagyságú kerti bútorzattal berendezett terasz, mely funkcionális kültéri éttermet biztosít az ellátottak részére.

A „C” kastély a földszinten helyezkedik el, amely 2 db kétágyas és 7 db háromágyas helyiségből áll. A gondozási egység 25 fő ellátottnak nyújt elhelyezést. Ezen a részlegen található a Batthyány terem, mely könyvtárként funkcionál, 3000 db kötet szolgálja az olvasni vágyók igényeinek kielégítését. A másik látogatási pont itt került kijelölésre.

Lehetőség szerint házaspárok részére kétágyas, fürdőszobás elhelyezést biztosítunk. Gondozási egységenként teakonyhák is rendelkezésre állnak. Egy kápolna és egy hitéleti szoba is biztosítja a szabad vallásgyakorlás lehetőségét.

Korszerűen felszerelt 250 adagos főzőkonyha biztosítja az ellátottak és a dolgozók számára a napi háromszori főétkezést és kettő kisétkezést, valamint a szakorvos által előírt diétát. A lakók étkeztetésére 80 fős, tágas, világos, igényesen felszerelt étterem szolgál. A munkavállalók részére jól elkülönített, korszerűen felszerelt dolgozói étkező áll rendelkezésre.

Az étterem kettős funkcióval rendelkezik, így az egészségügyi ellátás keretében gyógytornát, és egészségügyi előadásokat biztosítunk az ellátottak és dolgozók részére. A mentálhigiénés ellátás keretében pedig hétfőtől szombatig délelőtt és délután csoportos-, közösségi foglalkozásokat, illetve szakköröket tartunk. A foglalkozások technikai részét az étteremben található projektor, laptop, hangszóró, valamint erősítő segíti.

Mosodát is üzemeltet a telephely, ahol valamennyi ellátotti és intézményi textília mosása, vasalása, illetve szükség szerinti javítása történik. Felszereltségét tekintve 3 db ipari mosógéppel, 2 db ipari szárítógéppel, 1 db mángorlóval, 1 db ipari varrógéppel rendelkezik.

4.5. Nyújtott szolgáltatáselemek

Intézményünk gondoskodik az ellátottakat megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartásáról, az egyéni autonómiájuk elfogadó, integrációját minden eszközzel segítő környezet kialakításáról és működtetéséről.

4.5.1. Állandó felügyelet

Az ellátottak biztonsága érdekében 24 órás ápolói, gondozói felügyeletet biztosítunk.

4.5.2. Ápolás, gondozás

Ápolás-gondozás célja

Az ápolás azoknak az ápolási és gondozási eljárásoknak az összessége, amelyek feladata az egészségi állapot javítása, az egészség megőrzése, fejlesztése és helyreállítása, a beteg állapotának stabilizálása, a betegségek megelőzése, a szenvedések enyhítése a beteg emberi méltóságának a megőrzésével, környezetének az ápolási feladatokban történő részvételre való felkészítésével és bevonásával.

Feladata

- az ellátott egyéni szükségleteinek kielégítéséhez nyújtott szakszerű segítségnyújtás gyakorlatának megvalósítása
- az ellátottak megismerése, igényeik, szükségleteik felmérése
- személyi higiéné biztosítása; gyógyszerelés; étkezésben, folyadékpótlásban, hely- és helyzetváltoztatásban, kontinenciában való segítségnyújtás
- a szolgáltatást igénybe vevő személy részére egészségi – szellemi – és fizikai állapotának megfelelő ápolás, gondozás.
- az ellátott szükséglete szerinti szakápolás
- ellátottjaink állapotuk és gondozási szükségletük mértékének megfelelő szolgáltatás nyújtása
- környezeti higiéné biztosítása
- haldoklók palliatív ápolása-gondozása
- hozzátartozók felvilágosítása a kompetenciahatárok és adatvédelem biztosításával
- szakmai protokollok folyamatos felülvizsgálata, bővítése
- „jó gyakorlatok” alkalmazása
- önellátás és az életminőség megőrzésével kapcsolatos ismeretek biztosítása

A feladatellátás módja

A feladatellátás az ápolók munkaköri leírása, a vezető utasítása, valamint az ellátottak igénye szerint történik. A feladatokat azok jellegének megfelelően naponta többször, naponta, illetve több naponta, igény, illetve az ápoló megítélése szerint látja el, az emberi méltóság tiszteletben tartása mellett.

Új lakó érkezésekor ápolási-gondozási anamnézis felvétele történik, melynek alapján készül a gondozási terv, szükség szerint az ápolási terv.

A gondozási terv elkészítése személyre szólóan, állapotfelmérés alapján követően, az idős ember fizikai, egészségi és mentális állapotára tekintettel történik.

Az egyéni gondozási terv elkészítése során az egyéni tulajdonságok figyelembevételével kerül meghatározásra az elvégzendő feladat, a kitűzött cél és a rendelkezésre álló időtartam. Célja a meglévő képességek, funkciók szinten tartása, és/vagy helyreállítása, önellátási képesség megtartása, fejlesztése. A gondozási tervet a felvételt követő 30 napon belül kell elkészíteni. A csoport tagjai: vezető ápoló, mentálhigiénés csoportvezető, ápoló, terápiás munkatárs, szociális munkatárs, lakó, vagy törvényes képviselője. A gondozási tervet évente, illetve jelentős állapotromlás esetén szükséges felülvizsgálni.

Ápolási terv készül, ha az ellátásban résztvevő személy egészségi állapot változása szükségessé teszi, és az orvos ápolási tevékenységet ír elő. Az ápolási terv az egyéni gondozási terv része, melyben megfogalmazásra kerül az ellátást igénybe vevő egészségi állapotának részletes leírása, az orvos által

meghatározott ápolási feladatok, annak részletes tartalma és az ápolás várható időtartama, melyet az orvos folyamatosan figyelemmel kísér.

Ápolói kompetenciák

Önálló kompetencia: az ápoló egészségügyi tevékenységét egyéni döntése alapján önállóan, teljes felelősséggel végzi.

Utasításra végzett tevékenység: az ápoló egészségügyi tevékenységét orvos utasítása alapján önállóan végzi. Ebben az esetben a tevékenység elrendeléséért az orvos, a feladat szakmai és etikai szabályoknak és orvosi elrendelésnek megfelelő végrehajtásáért az ápoló felel.

Együttműködő tevékenység: az ápoló egészségügyi tevékenységét orvos utasítása alapján, az orvos jelenlétében, azzal együttműködve végzi. Ebben az esetben a tevékenységet az orvos végzi, így az elrendelésért és a kivitelezés szakszerűségéért is az orvos felel. Az ápoló asszisztál a feladat ellátásánál. Az együttműködő tevékenységek egy része team munka végzésére vonatkozik, ahol nem értelmezhető az orvos utasítása, jelenléte. Ilyen esetben az ápoló közreműködő tevékenységét is ebbe a kategóriába soroltuk.

Az ápoló által végzett műveletek magukba foglalják az előkészítést, utómunkálatokat, ellenőrzést, megfigyelést és értékelést. Eszerint azon feladatok esetében, melyek az említetteket részletezik, a kompetenciaszint megegyezik a főtevékenység kompetenciaszintjével.

Célja az egészségi állapot pozitív irányú változása, amely az önellátási képesség visszanyeréséhez, a betegségekből való felgyógyulás vagy az állapot szinten tartásához vezet.

Az ápolási terv végrehajtásában rész vesz: orvos, ápoló, lakó.

Tapasztalatunk alapján társadalmi szinten is egyre fokozódó teher, probléma a demens idősök ellátása. A betegség hosszú lefolyása során az érintettek fokozatosan elveszítik önellátó képességüket, és egyre nagyobb mértékben szorulnak folyamatos felügyeletre, valamint teljes körű ápolásra. A mentális hanyatlás következtében nem képesek megfelelően felismerni és felmérni a környezetükben lévő veszélyforrásokat, így azok elkerülése is nehézséget jelent számukra. Ezért kiemelt cél egy olyan biztonságos, védett környezet kialakítása, amely igazodik megmaradt képességeikhez, és hozzájárul az állapotromlás lassításához. Fontos szempont továbbá a kiszámítható, jól strukturált napirend biztosítása, amely segíti őket a mindennapokban való eligazodásban. Pszichiáter, neurológus vagy geriáter szakorvos által igazolt, legalább közép súlyos fokú demencia esetén intézményünk kiemelten biztosítja a személyre szabott, speciális ellátást. Professzionális ellátásuk érdekében a kollégákat képzésre-, önképzésre ösztönözzük. Az asszertív kommunikációt oktatjuk, gyakoroljuk a mindennapokban.

- A környezet állandósága érdekében az ellátottjaink elhelyezését és az ellátók személyét a legszükségesebb esetben változtatjuk.

- Étkezés során állapotukhoz igazodó étrenddel, és halmazállapottal (normál, részleges pépes, pépes, folyékony–pépes) igyekszünk biztosítani a tápláltságukat, a szükséges mértékű segítségnyújtással.
- Prioritásként kezeljük a hidratációt, így a folyamatosan előkészített folyadékból gyakran kínáljuk időseinket.
- Ellátásuk során mentális hanyatlásuk ellenére nagy hangsúlyt fektetünk szeméremérzetükre és emberi méltóságuk megóvására.
- Az intézmény a demens ellátást a kijelölt gondozási egységben biztosítja, ugyanakkor a lakók állapotváltozása esetén az állandóság és a biztonságérzet fenntartása érdekében elsődleges szempont a megszokott életterben való megtartás. Az ellátást ilyenkor a demens-részlegre a megfelelő szakmai figyelem kiterjesztésével biztosítjuk a lakó eredeti lakókörnyezetében. Az állapotromlás következtében is törekszünk a megszokott életter fenntartására, megelőzve ezzel a környezetváltozás okozta pszichés traumát (áthelyezési stressz), a speciális ellátási szükségletek kielégítésével, nem mozgatással segítjük a beteget. Az alkalmazott módszer összhangban van a legújabb WHO irányelvekkel (Dementia-friendly communities) amely sürgeti a közösségi integrációt a bezártság helyett.
- A demens gondozás már elkezdődik az előgondozás során. A hozzátartozók edukációjának célja, megértsék a betegség folyamatát, megtanulják a hatékony kommunikációt és megóvják saját mentális egészségüket. A hatékony demens ellátás alappillére a hozzátartozó, és az intézmény egymást segítő együttműködése.

Hajléktalan ellátásból érkező ellátottjaink ápolásában, gondozásában kihívás a közösségi norma betartatása, a szenvedélybetegségek kontroll alatt tartása. Ellátásuknál különösen fontos az interprofesszionális együttműködés.

4.5.3. Egészségügyi ellátás

„a beteg adott egészségi állapotához kapcsolódó egészségügyi tevékenységek összessége.” (Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény, továbbiakban: Eü.tv)

- életmentő, illetve a súlyos vagy maradandó egészségkárosodás megelőzésének biztosítása,
- fájdalom csillapítása,
- szenvedés csökkentése,
- egészségmegőrző felvilágosítás,
- a heveny és idült megbetegedésben szenvedők ellátása, folyamatos ellenőrzése, még abban az esetben is, ha a gondozást igénylő panaszmentes,
- az állapotváltozás nyomon követése,
- az állapotromlás megakadályozása,

- orvosi ellátás heti két alkalommal, gyógyszerrendelés, szakrendelésre beutalás,
- évenként általános ellenőrzés, tanácsadás, kötelező szűrésen való részvétel,
- havonta rendszeres neurológiai-pszichiátriai, mozgásszervi rehabilitációs szakorvosi rendelés,
- gyógytornász, gyógytestnevelő prevenció, rehabilitációs tevékenység,
- egészségi és mentális állapot miatt indokolt esetekben betegszállító, illetve mentő biztosítása,
- szakápolási feladatok ellátása (területileg illetékes kormányhivatal határozata szerint),
- az SzCsM. rendelet 52. §-ában meghatározott rendszeres gyógyszerkészlet keretein belüli gyógyszerellátás és gyógyászati segédeszközök biztosítása,
- további gyógyszer-, és gyógyászati segédeszköz igények a Házirendben szabályozottak szerint.

Szűrővizsgálatok: Az Eü.tv szerint: célja a lakosság egészségének védelme és az egyén életminőségének, illetve élettartamának növelése a rejtett betegségek, az egyes betegségeket megelőző kórállapotok, valamint az arra hajlamosító kockázati tényezők korai - lehetőleg panaszmentes - szakaszban történő aktív felkutatásával és felismerésével. Általunk végzett, szervezett szűrővizsgálatok: RR mérés, vércukormérés, testsúlymérés, vérvételek, szemészeti szűrővizsgálatok.

4.5.4. Gyógytorna

Célja

A gyógytorna-fizioterápia magába foglalja az aktív és passzív tornát, valamint a fizikoterápiás kezeléseket is. Elsődleges célja a lakók rehabilitációja, a mindennapi tevékenységek ellátásához szükséges állapot szinten tartása/fejlesztése. Célzott, személyre szabott, egyéni gyógytorna keretein belül valósul meg a terápia. A rehabilitációs célú kezelések orvosi utasítás alapján kezdődnek, a diagnózis és a lakók eddigi kórtörténetének megismerése után.

Feladata

- aktív, vezetett aktív és passzív mozgás, mozgás,
- kontraktúra megelőzésére és kezelésére irányuló kezelések,
- járás fejlesztés,
- segédeszközökkel való ellátás és azok használatának megtanítása,
- manipuláció fejlesztés,
- tartás korrekció, egyensúly és koordináció fejlesztés,
- tájékoztatás az eredményes együttműködés céljából,
- tájékoztatás,
- egészségnevelés,
- orvosi javaslatra elektroterápiás kezelés,
- egyéb kiegészítő terápiák alkalmazása (kineziológiai tapasz használata, köpöly terápia, stb.),
- tornateremben lévő kondicionáló gépek használata,
- dokumentálás.

4.5.5. Mentálhigiénés ellátás

Célja

Elsődleges célja a beilleszkedéssel kapcsolatos szorongás, félelmek feloldása, a konfliktus helyzetek adekvát kezelése, meglévő és új kapcsolatok megőrzése, ill. kialakítása, pszichés és szociális szükségletek helyes felmérése. Az idős ember lelki egészségének védelme, a pszichés megbetegedések és magatartászavarok megelőzése, szociális kapcsolatainak támogatása, valamint személyes, családi és társas kapcsolataiban való egyensúlyának megőrzése is.

A szabad vallásgyakorlás lehetőségével minden ellátásban részesülő élhet. A különböző vallási felekezetű lakóknak kulturált körülmények közt a hitélet gyakorlása rendszeresen biztosított.

Demens ellátottak vonatkozásában elsődleges cél az emberi méltóság megőrzése, számukra védett, biztonságos, stabil, szabad mozgásukat lehetővé tevő, ingerdús környezet létrehozása. Speciális szükségleteikre reagáló, mentális és érzelmi jólétet biztosító, személyre szabott terápiás jellegű korrektív és preventív programjainkban figyelembe vesszük az egyéni kognitív és fizikai készségeket, képességeket. A demens ellátottak napjainak strukturálásával, egyénre szabott, személyközpontú gondozással lassítjuk a kognitív funkciók romlását, szociális készségek minél tovább történő megőrzését, a magatartástünetek /céltalan kóborlás, zavartság, agresszivitás/ kezelését és enyhítését.

A kettős és hármas diagnózisban szenvedő lakók sajátos szükségleteire reagáló szociális munka keretében a lakók alkalmazkodóképességének fejlesztésére, életminőségének javítására fókuszálunk. Speciális programok keretében segítjük az érzelmi és mentális stabilitásuk megtartását.

A sajátos szükségletű csoportok esetében kiemelten fontos az integrált ellátás és a szakmaközi együttműködés.

Feladata

- elősegíteni az intézményi életbe való beilleszkedést,
- az izoláció csökkentése, megelőzése,
- biztosítani a személyre szabott bánásmódot,
- megelőzni a konfliktushelyzetek kialakulását,
- biztosítani a szabadidő kulturált eltöltésének feltételeit,
- szükség szerinti szocio- és pszichoterápiás foglalkozások szervezése,
- elősegíteni a lakók családi és társadalmi kapcsolatainak fenntartását,
- a társas kapcsolatok kialakítása, fenntartása, erősítése, szükség esetén javítása,
- támogatja az intézményen belüli kis közösségek kialakulását és működését,
- biztosítani a gondozási, ápolási tervek megvalósítását,
- biztosítani a hitélet gyakorlásának feltételeit,
- segíteni, támogatni az intézményen belüli kis közösségek, társas kapcsolatok kialakulását és működését,

- lakók korának, egészségi állapotának, képességeinek és egyéni adottságainak figyelembevételével egyéni, csoportos és közösségi tevékenységek szervezése,
- a lakók testi-lelki aktivitásának fenntartása, megőrzése,
- a személyre szóló gondozási terv készítése,
- szociális és egyéb ügyintézésben való segítségnyújtás,
- problémamegoldás, kríziskezelés, konfliktuskezelés,
- csökkenteni az intézményen belüli patológiás gyászfolyamatok kialakulásának esélyét, és teret adnak a gyászárról, a halálról és az elhunyt lakóról való beszélgetéseknek is,
- könyvtár működtetése és szabad internethasználat biztosítása,
- szolgáltatások megszervezése.

Módszere

Egyéni esetkezelés

Az intézményben lakók egyéni problémájának személyes segítő kapcsolat keretében történő megoldása. Az egyéni esetmunka fókuszában a lakó problémája áll. A probléma kezelése célzott, melyhez jelentős személyes támogatást nyújtunk.

Csoport szociális munka

Az intézményben lakók problémáinak megoldása és/vagy szocio-emocionális szükségleteinek/igényeinek kielégítése csoportmunka eszközeivel. A csoportokban történő esetkezelés jellegét tekintve az alábbi elemek jelennek meg:

- fejlesztő,
- korrektív,
- preventív,
- szociális jelleg,
- mentálhigiénés jelleg,
- demencia kórképre specializált csoportok,
- tréning, terápia jelleg,
- szabadidőhasznos eltöltése,
- alternatív.

Közösségi szociális munka

Fókuszában az intézményben lakók pszicho-szociális jóllétének fenntartása, közösséghez való tartozás igényének kielégítése, a lakók közösségi aktivitásának támogatása és a szabadidő hasznos eltöltése áll, valamint megemlékezés a jeles napokról és ünnepekről

Közösségi szociális munka és szabadidős tevékenységek típusai:

- megemlékezés:

állami, egyházi ünnepekhez, jeles napokhoz és világnapokhoz kapcsolódó programok. Ide tartoznak például a március 15-i, augusztus 20-i, október 23-i megemlékezések, húsvéti és karácsonyi együttlétek, a magyar kultúra és költészet ápolása, valamint a név- és születésnapok, halottak napi gyertyagyújtás, idősök világnapja és egyéb hagyományörző események. Havonta több alkalommal szervezzük ezen programjainkat.

- az aktivitást segítő fizikai tevékenységek:

fizikai aktivitást segítő programok, amelyek a mozgáskészség megőrzését és a mindennapi funkciók fenntartását szolgálják. Prevenciós torna, udvari séták, ügyességi vetélkedők, lengőteke, pin-pong, labdajátékok és szabadban végzett mozgásos foglalkozások tartoznak ide. Hetente 2-3 alkalommal, osztályonként többször, kedvező időjárás esetén a parkban, szervezzük.

- szellemi és szórakoztató tevékenységek:

ide soroljuk a memóriát és koncentrációt fejlesztő kvízeket, ország-várost, bingót, társas- és kártyajátékokat, filmklubot, valamint a különféle szellemi vetélkedőket. Ezek a programok heti rendszerességgel zajlanak épületenként. Hitélet gyakorlás, spiritualitás, áhítat. Szórakoztató tevékenységek közül a zenés-táncos mulatságok (farsangi mulatság, pünkösdi bál, szüreti mulatság), kívánságkosár. Osztályonként heti 2 alkalommal, intézményi szinten heti egyszer kerül megszervezésre.

- kulturális tevékenységek:

külső előadók, művészek és csoportok bevonásával megvalósuló programok. Zenés műsorok, színházi előadások, múzeumlátogatás, interaktív bemutatók (pl. tűzoltók, harcművészet, óvodás-iskolás műsorok). Az intézmény énekkarának és színikörének fellépései.

A nagyobb közösségi események havi és időszakai rendszerességgel kerülnek megszervezésre.

- kapcsolaterősítő:

a közösségépítést és a társas kapcsolatok mélyítését elősegítő programok. Lakó-hozzá tartozó találkozók, családi napok, születésnapok megünneplése a hozzátartozókkal, részvételével közös ünnepségek, integrált épületközi programok, társintézmények programjaiba való becsatlakozás. A kapcsolaterősítő programok havonta-kéthavonta időszakai rendszerességgel kerülnek megszervezésre.

- szabadidős:

a napok tartalmas eltöltését célzó, kötetlenebb jellegű programok. Filmklub, társas- és kártyajátékok (snapszer, domino stb), kvízek, kötetlen beszélgetős délutánok, piaclátogatás. Heti 2-3 alkalommal zajlanak épületenként, intézményenként pedig heti rendszerességgel.

- kreatív:

kézműves és alkotó tevékenységek, amelyek a finommotorika fejlesztését és a kreativitás kifejezését támogatják. Szezonális dekorációkészítés, húsvéti tojásfestés, karácsonyi díszek alkotása, nemezelés, horgolás, kerámiafestés és élményfestés. Ezek rendszeresen, ünnepekhez igazodva vagy heti-kétheti gyakorisággal jelennek meg.

A csoportfoglalkozásokat, szabadidős és közösségi tevékenységeket heti bontásban, épületenként közzétett foglalkozási tervek alapján szervezzük, amelyeket a faliújságon, valamint a honlapunkon teszünk elérhetővé a lakók számára.

Módszertana

- interjúkészítés,
- megfigyelés,
- diagnózis, ecomap, genogram,
- problémamegoldás,
- nyilvántartás, dokumentáció,
- esetmegbeszélés, esetkonferencia,
- krízisintervenció.

4.5.6. Élelmezés

A feladatellátás tartalma, rendszeressége

Az élelmezési csoport a hatályos törvények, a közzétételre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet, a belső szabályzatok és protokollok szerint a bentlakók életkori sajátosságainak figyelembevételével étkeztet. Az egész év során a szezonalitást figyelembe véve naponta ötször normál, diabetikus, epés- ulcusos, diab.-epés, laktóz- mentes, és pépes menüt készít az Élelmezési Bizottság javaslatait és észrevételeit figyelembe véve. Ha az ellátott előreláthatólag az étkezésig nem érkezik meg, részére úti csomagot biztosít. Az étlap összeállításánál figyelembe veszi ellátottjaink életkori szükségleteit, melynek szerves része a bőséges folyadékpótlás. Az ünnepekhez illő ételek készítésével is hozzájárul a lakók hangulatának megteremtéséhez. A feladatokat azok jellegének megfelelően naponta többször, naponta, illetve heti vagy havi bontásban végzi.

A feladatellátás módja:

- az Intézmény étkezőjében történő felszolgálással,
- szükség esetén, az ellátott szobájába zárt ételtároló rendszerben,
- illetve a Pavilon étkezőjébe thermoport kocsiban történő szállítással.

4.5.7. Érték és vagyonmegőrzés

Az érték-, és vagyonmegőrzésre átvett tárgyakról az intézmény vezetője által megbízott személy tételes átvételi elismervényt készít és annak egy példányát átadja az ellátást igénylőnek, illetve törvényes képviselőjének. Az átadás-átvétel két tanú jelenlétében történik. Az értéktárgyak biztonságos megőrzéséről az intézmény vezetője gondoskodik. A lakótól átvett készpénzt az ellátott, illetve törvényes képviselőjének meghatalmazása szerint az intézményben vagy pénzügyintézetben kell megőrizni.

A készpénz betétben történő elhelyezéséig annak megőrzését a pénzkezelési szabályzatban foglaltak szerint kell biztosítani.

4.5.8. Ruhák, textíliák biztosítása, tisztítása és javítása:

Intézményünk mindkét egysége saját mosodával rendelkezik. A lakók saját ruházatukat és textíliájukat használják, azonban, ha az ellátottjaink nem rendelkezik megfelelő mennyiségű és minőségű ruházattal, az intézmény - a teljes körű ellátás részeként - három váltás fehérneműt, hálóruhát, valamint két váltás évszaknak megfelelő felsőruházatot, utcai cipőt, illetve egyéb lábbelit biztosít

Az intézmény az ellátás keretében az alábbiakat biztosítja:

- szükség esetén, de legalább három hetenként ágyneműcserét,
- szükség esetén, de legalább hetenként tisztálkodást segítő textíliát,
- igény esetén havonta tusfürdőt, WC papírt,
- lakók ruházatának etikettel történő megjelölését, a szennyes rendszeres összegyűjtését,
- általános- és piperemosást saját mosodában, kisebb hibák javítását.

4.5.9. Személyi és környezeti tisztaság

A tisztaság megőrzése, fenntartása a lakók és a dolgozók közös feladata. Az intézmény lakóinak személyi higiéniájáért az egészségügyi csoport dolgozói felelősek, akik szükség esetén biztosítják a tisztálkodáshoz szükséges segítséget.

Az intézményi ellátás keretében

- hetente háromszor borotválás,
- naponta mosdatás, hetente egyszer, illetve szükség szerint fürdetés, hajmosás, körömvágás,
- kéthavonta egyszer, illetve szükség szerint hajvágás biztosított.

4.5.10. Az ellátottak családi és társadalmi kapcsolatai fenntartásához szükséges feltételek biztosítása:

Ellátottjaink egészségének és jóllétének megőrzése érdekében kiemelten fontos a családi és társas kapcsolatok fenntartása. Intézményünk célja, hogy támogassa az ellátottak és hozzátartozóik közötti kapcsolattartás folyamatosságát. Az ellátottak látogatókat az intézményben oly módon fogadhatnak, hogy az ne zavarja a többi lakó nyugalma és mindennapi életvitelét. A kapcsolattartás az intézmény által kijelölt látogatói pontokon, látogatói időben biztosított.

A kapcsolattartás formáit, a látogatás rendjét a Házirend VI. A kapcsolattartás szabályai rész tartalmazza.

V. A más intézményekkel történő együttműködés módja

Az intézmény tevékenysége során a következő szervekkel tart kapcsolatot:

1. **Budapest Főváros Önkormányzata (fenntartó):** az együttműködés több területre kiterjed, beleértve a költségvetési, pénzügyi és gazdasági működés ellenőrzését, valamint a szakmai tevékenység nyomon követését. A szépkorú lakók köszöntése kapcsán a polgármesterrel is kapcsolatot tartunk.
2. **Bíróságok, Gyámhivatal:** a gondnokság alá helyezési ügyek intézése érdekében folyamatos kapcsolatban állunk. A gondnokság alá helyezési eljárás megindítására különösen akkor kerül sor, ha az ellátott személyi és vagyoni védelme, egyéni körülményei a gondnokság alá helyezéssel biztosítható, mindezt a családi és társadalmi kapcsolataira tekintettel folytatjuk le.
3. **Hatóságok, hivatalok, ellenőrző szervek:** az intézmény működésével összefüggő ügyekben együttműködünk a felügyeleti és ellenőrzési jogkörrel rendelkező szervekkel.
4. **Felvételt Előkészítő Csoport:** a felvételi folyamat során rendszeres szakmai egyeztetés zajlik.
5. **Kérelmezők, ellátottak és hozzátartozóik, gondnokok:** az ellátással kapcsolatos ügyekben folyamatos a kapcsolattartás.
6. **Ellátottjogi és betegjogi képviselők:** előre meghirdetett időpontokban látogatják intézményünket, amelyekről információt a részlegeken elhelyezett faliújságokon teszünk közzé.
7. **Lakóhely szerint illetékes polgármesteri hivatalok (jegyzők, szociális munkatársak, alapszolgáltatást nyújtó intézmények):** a felvételi eljárás, valamint elhalálozás során folyamatos együttműködés valósul meg. A szépkorú lakók köszöntése kapcsán a polgármesterrel is kapcsolatot tartunk.
8. **Vas Vármegyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatala és Fejér Vármegyei Kormányhivatal Székesfehérvári Járási Hivatala:** az ellátottak jövedelmével és különböző támogatások (pl. EGYT, IDJ, FOT, gyógyszer-támogatás, közgyógyellátás) igénylésével és felülvizsgálatával kapcsolatban tartunk fenn kapcsolatot.
9. **Fővárosi és térségi társintézmények, módszertani központok:** szakmai együttműködés és tapasztalatcsere céljából rendszeres a kapcsolattartás.
10. **Egészségügyi intézmények (kórházak, szakrendelők):** az ellátottak vizsgálatra, kezelésre történő beutalása, valamint a kórházi ellátás nyomon követése érdekében folyamatos az együttműködés. A kórházi szociális munkásokkal is kapcsolatot tartunk az ügyintézés támogatása érdekében. Előgondozás kapcsán szoros együttműködés a kórházi szociális munkásokkal.
11. **A Budapesti Módszertani Szociális Központ Intézményeivel** az előgondozások, kérelmezők elhelyezése ügyében személyesen és telefonon történő együttműködés.
12. **Hasonló profilú intézmények:** a szakmai tapasztalatok megosztása, új módszerek megismerése és a kölcsönös tájékozódás érdekében működünk együtt.
13. **Egyházak és civil szervezetek (pl. Éltető Szeretet Alapítvány, Tevékenyen Egymásért Alapítvány):** közös programok és támogatási lehetőségek mentén tartjuk a kapcsolatot.

14. **Oktatási és kulturális intézmények:** ellátottjaink tartalmas időtöltése érdekében kapcsolatot ápolunk óvodákkal, bölcsődékkel és kulturális intézményekkel, amelyeket rendszeresen látogatunk.
15. **Közfoglalkoztatottak:** munkájukkal hozzájárulnak az intézmény működéséhez.
16. **Nyugdíjas- és diákszövetkezetek:** tagjaik aktívan részt vesznek az ellátási feladatok támogatásában.

VI. Az ellátandó célcsoportunk, jellemzői

Bentlakásos idősotthoni ellátásban részesül intézményünkbe:

- aki az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte és önmaga ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes, de rendszeres fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igényel,
- aki a 18. életévét betöltötte, és betegsége vagy fogyatékossága (rokkantsága) miatt önmagáról gondoskodni nem képes, ha ellátása más típusú, ápolást-gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható,
- az Szoc.tv. 68/A § (3) bekezdésben meghatározott gondozási szükséglettel rendelkeznek,
- intézményünk ellátottja lehet a férőhelyszám legfeljebb 15%-áig a Szoc.tv. 68/B § (1) bekezdése alapján az a kérelmező, aki a Szoc. tv. 68/A. § (3) bekezdése szerinti gondozási szükséglettel nem rendelkezik, de az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalja a szolgáltatási önköltséggel azonos mértékű személyi térítési díj megfizetését,
- az intézmény ellátotti körét elsősorban azon idős személyek alkotják, akik saját otthonukban önálló életvitelük fenntartására nem, vagy csak korlátozottan képesek, és szociális, valamint egészségi állapotuk indokoltta teszi az intézményi ellátás igénybevételét.
- az ellátást különösen azok számára biztosítjuk, akik nem rendelkeznek támogató családi háttérrel, illetve akiknek hozzátartozói a munkavégzésükből vagy egyéb élethelyzetükből adódóan az ellátást tartósan nem tudják biztosítani,
- kérelmezőink, ellátottjaink jelentős része alacsony jövedelmű (EGYT, IDJ, rokkantsági, rehabilitációs ellátás), emiatt csak nehézségek árán képesek alapvető szükségleteik biztosítására,
- intézményünk elhelyezést biztosít demenciával élő ellátottak részére is
 - Enyhe fokú demencia
 - a kognitív képességek (memória, gondolkodás) korai, észrevehető hanyatlása, amely már meghaladja a normál öregedéssel járó feledékenységet, de még nem akadályozza jelentősen a mindennapi önálló életvitelt. Jellemzően rövid távú memóriazavar, tárgyak elhagyása, szótalálási nehézségek és enyhe tájékozódási zavarok kísérik,
 - komplex instrumentális aktivitások (pl. pénzügyek kezelése, gyógyszerzedés megszervezése) már zavart szenvednek,
 - az alapvető mindennapi tevékenységek többnyire megtartottak,

- a beteg belátása részben megőrzött lehet.
 - Közepes súlyos demencia
 - mindennapi életviteléhez folyamatos felügyeletet, és több tevékenységben fizikai segítséget is igényel. Ebben a stádiumban a beteg már nem képes teljesen önállóan élni, a memória- és tájékozódási zavarok mindennapossá válnak,
 - jelentős memóriazavar, dezorientáció időben és térben,
 - a végrehajtó funkciók és a praxis súlyosabb károsodása figyelhető meg,
 - gyakoriak a neuropszichiátriai tünetek (pl. agitáció, apátia, pszichotikus tünetek).
 - Súlyos demencia
 - a kognitív hanyatlás utolsó szakasza, melyben az ellátott teljes mértékben mások segítségére szorul. Jellemzője a memóriazavar, a kommunikáció képtelensége, a személyiség drasztikus változása, valamint az alapvető fizikai funkciók (járás, evés, tisztálkodás) elvesztése, ami állandó felügyeletet igényel,
 - a memória, a nyelvi funkciók és a felismerési képesség (agnózia) súlyosan károsodott,
 - neurológiai és szomatikus szövődmények (pl. dysphagia, immobilizáció következményei) gyakoriak,
- pszichiátriai vagy szenvedélybetegségben szenvedők ellátását nem tudjuk biztosítani. Az Szt. 68. § (3) bekezdése alapján, ha az (1) és (2) bekezdésben említett személy pszichiátriai vagy szenvedélybetegségben szenved, ellátásáról más intézmény keretében kell elkülönítetten gondoskodni.

VII. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM. rendelet 2. § 1) pontja szerinti szolgáltatási elemek

1. *tanácsadás*: az igénybe vevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslatkialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul,
2. *esetkezelés*: az igénybe vevő, vevők szükségleteinek kielégítésére (problémájának megoldására, illetve céljai elérésére) irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló, tervszerű segítő kapcsolat, amely során számba veszik és mozgósítják az igénybe vevő, vevők saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe,
3. *gondozás*: az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan

rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését,

4. *étkeztetés*: gondoskodás hideg, illetve meleg ételről alkalmilag vagy rendszeresen a szolgáltatást igénybe vevő lakhelyén, szolgáltatónál, egyéb étkezdében vagy közterületen,

5. *felügyelet*: az igénybe vevő lakó- vagy tartózkodási helyén, illetve a szolgáltatásnyújtás helyszínén lelki és fizikai biztonságát szolgáló, személyes vagy technikai eszközzel, eszközökkel biztosított kontroll,

6. *lakhatás*: az életkorhoz, egészségi állapothoz, családi állapothoz vagy helyzethez igazított, rövid vagy hosszú távú lakhatási lehetőség, amely elősegíti a személyes biztonságot és az emberi méltóság megőrzését, a tanulásban, a foglalkoztatásban és a közösségi életben való részvételt, illetve a családtagok közötti kapcsolat fenntartását,

VIII. Az ellátás igénybevételének módja

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője szóbeli vagy írásbeli kérelmére, indítványára történik.

Ha az ellátást igénylő személy a cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt áll, a kérelmet vagy indítványt – az érintett személy véleményét lehetőség szerint figyelembe véve – a törvényes képviselője terjeszti elő. A cselekvőképességében a szociális ellátás igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott személy a kérelmét a törvényes képviselőjének beleegyezésével terjesztheti elő. Ha a törvényes képviselő ideiglenes gondnok, intézményi elhelyezésre vonatkozó kérelméhez, indítványához a gyámhatóság előzetes jóváhagyása szükséges.

Amennyiben az intézményi elhelyezés soron kívüliséget igényel, külön jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén soron kívüli elhelyezésről az intézményvezető dönt az intézményünkben működő szakmai team javaslata alapján.

Az intézmény szolgáltatása a főváros területén bejelentett lakó vagy tartózkodási hellyel rendelkező magyar állampolgárokra, szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyekre, a hontalanokra, valamint a magyar hatóság által menekültként, oltalmazottként elismert személyekre terjed ki. Továbbá a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyre, amennyiben az ellátás igénylésének időpontjában a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról 2007. évi I. törvényben meghatározottak szerint a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogát Magyarország területén gyakorolja és a főváros területén bejelentett lakóhellyel rendelkeznek. A fővárosi illetékességi körön kívülről érkező

intézményi ellátás iránti elhelyezési igényekről az intézményvezető dönt. Az SzCsM. 3/A. § (2) bekezdése alapján a bentlakást nyújtó intézmény esetén – az intézmény férőhelyeinek 10%-áig – az a személy is ellátható, aki az intézmény külön jogszabályban meghatározott ellátási területén nem rendelkezik bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel.

Az ápolást, gondozást nyújtó intézményi elhelyezési kérelmet a Fővárosi Önkormányzat Idősek Otthona Felvételt Előkészítő Csoportjához kell benyújtani. A Felvételt Előkészítő Csoport az 1054 Budapest V. Bajcsy Zsilinszky út 36-38. sz. alatt működik. Az elhelyezési kérelem előterjesztésekor be kell nyújtani az, „Adatlap idősek otthonába való ellátás igényléséhez” című hiánytalanul kitöltött formanyomtatványt. A FECS az iratanyagot továbbítja az intézmény részére.

Az idősotthoni ellátás iránti kérelem alapján az intézményvezető végzi el az ellátást igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát. Beutaló határozat esetében a vizsgálatot a beutaló szerv kezdeményezi a határozat hozatalát megelőzően az intézményvezetőnél.

Az intézményvezető megvizsgálja a gondozási szükségletet és az azt megalapozó egyéb körülmények fennállását. Idősotthoni ellátás az értékelő adatlap alapján III. fokozatú vagy a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 6/2007. (XII. 22.) SZMM rendeletben meghatározott egyéb körülményeken alapuló gondozási szükséglet megállapítása esetén nyújtható. Az intézményvezető a döntésről értesíti az ellátást igénylőt, illetve törvényes képviselőjét.

Ha az idősotthoni ellátást igénylő személy gondozási szüksége fennáll, de az értékelő adatlap alapján nem III. fokozatú, és az idősotthoni elhelyezést a jogszabályban meghatározott egyéb körülmények sem indokolják, a kérelem elutasításra kerül, ennek esetén az értesítés írásban történik, amelyben az intézményvezető tájékoztatást ad a házi segítségnyújtás igénybevételének lehetőségéről is. Ha az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének elutasításra vonatkozó döntését vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. Ebben az esetben a fenntartó dönt az ellátás iránti kérelemről. A fenntartó döntésének felülvizsgálata bíróságtól kérhető, ha az ellátást igénylő soron kívüli elhelyezését kezdeményezték, az intézményvezető dönt a soron kívüli elhelyezésre vonatkozó igény indokoltságáról, továbbá – több soron kívüli elhelyezésre vonatkozó igény esetén – az igények teljesítésének sorrendjéről.

Idősek otthonában – a férőhelyszám legfeljebb 15%-áig – az Szoc. tv. 68/A. § (3) bekezdése szerinti gondozási szükséglettel nem rendelkező személy is ellátható, ha az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalja a szolgáltatási önköltséggel azonos mértékű személyi térítési díj megfizetését.

Az Szoc. tv.. 68 § (5) bekezdés alapján idősek otthonába az Szoc. tv. 68 § (1) bekezdés szerinti személlyel az ellátás igénylésekor legalább egy éve együtt élő házastársa, élettársa, testvére és

fogyatékos közeli hozzátartozója a Szoc. tv. 68/A. § (3) bekezdésében meghatározott gondozási szükséglet hiányában is felvehető.

Az ellátás igénybevételének megkezdése előtt a fenntartó vagy az általa megbízott személy az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével írásban megállapodást köt.

A szolgáltatásért fizetendő térítési díj

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásért térítési díjat kell fizetni.

A napi intézményi térítési díj összegét a Fővárosi Önkormányzat állapítja meg.

A napi személyi térítési díj meghatározása során meg kell állapítani az ellátást igénylőre vonatkozó jövedelemhányadot, amely a Szoc. tv. 117. § (2) bekezdés b) pontja alapján minden esetben az ellátott havi jövedelmének legfeljebb 80%-a lehet.

Ha a jövedelem 80 %-a eléri vagy meghaladja az intézményi térítési díj összegét, akkor a személyi térítési díj az intézményi térítési díjjal megegyező összeg.

Ha a jövedelem 80 %-a nem éri el az intézményi térítési díj összegét, és az ellátott jelentős pénzvagyonnal rendelkezik, a személyi térítési díj az intézményi térítési díjjal megegyező összeg, ahol a különbözetet a jelentős pénzvagyomból kell fedezni.

Ha a jövedelem 80 %-a nem éri el az intézményi térítési díj összegét, és az ellátott jelentős pénzvagyonnal nem, ellenben jelentős ingatlanvagyonnal rendelkezik, abban az esetben a személyi térítési díj a jelentős ingatlanvagyon kilencvenhatod részének és a jövedelem 80 %-ának az összege.

A kötelezett által fizetendő személyi térítési díjat az intézményvezető konkrét összegben állapítja meg és arról az ellátást igénylőt és/vagy törvényes képviselőjét az ellátás igénybevételét megelőzően írásban tájékoztatja.

Indokolt esetben évente egy alkalommal az intézményi térítési díj alapjául szolgáló szolgáltatási önköltség korrigálható.

Az intézmény vezetője a személyi térítési díj felülvizsgálatáról értesítést küld az ellátásban részesülő és/vagy törvényes képviselője részére, mellyel egy időben értesítést kapnak a megállapított személyi térítési díj összegéről.

A térítési díjat az igénybevétel napjától havonként a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig kell befizetni az intézmény elszámolási számlájára. Az intézmény vezetője ellenőrzi, hogy a megállapított térítési díj befizetése havonként megtörténik-e. Ha a kötelezett a befizetést elmulasztotta, az intézményvezető 15 napos határidő megjelölésével a fizetésre kötelezett személyt írásban értesíti az elmaradt térítési díj befizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telt el, az intézmény vezetője a kötelezett nevét, és a fennálló díjhátralékot nyilvántartásba veszi.

A nyilvántartott díjhátralékról az intézmény vezetője negyedévenként tájékoztatja a fenntartót a térítési díjhátralék behajtása vagy a behajtatlan hátralék törlése érdekében.

Az intézményvezető a fenntartót – jelzalogbejegyzés kezdeményezéséről való döntés érdekében – évente értesíti a hátralékról.

Az intézmény által nyújtott térítésmentes és díjköteles szolgáltatásokat:

Az intézményünk alapfeladatát meghaladó térítésmentesen, illetve eseti térítési díj ellenében nyújtott és igénybevehető szolgáltatásokat a Házirend VII. pontja tartalmazza.

Eseti térítés ellenében igénybe vehető szolgáltatások:

- a látogatók részére biztosított vendégétkeztetés, szállásbiztosítás,
- nyaralás, kirándulás, színház, mozi, egyéb rendezvénylátogatás,
- intézményi gépkocsi magán célú igénybevétele,
- fodrász, pedikűrös, manikűrös,
- egyes csoportos foglalkozások, amelyeknek alapanyagigénye van,
- szekrényzár, illetve egyéb, a lakók által szükségesnek ítélt kiegészítők megvásárlásának költsége,
- büfé, kávézó (Telephelyen),
- kávé - üdítő automata (Telephelyen),

A szolgáltatásokért fizetendő, vállalkozóval megállapodott eseti térítési díjak a szolgáltatás helyszínén és a hirdetőtáblán is megtekinthető, minden érdeklődő számára hozzáférhető.

Rokontartás

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) szerint rokonaival szemben az jogosult tartásra, aki magát önhibáján kívül nem képes eltartani, és akinek tartásra kötelezhető házastársa, volt házastársa vagy volt élettársa nincs.

A tartási kötelezettség az egyenesági rokonokat terheli egymással szemben. Nem köteles mást eltartani, aki ezáltal saját szükséges tartását vagy a tartás sorrendjében a jogosultat megelőző személy tartását veszélyeztetné.

Érdemtelen a tartásra az a nagykorú, aki a tartásra kötelezettel, vagy vele együtt élő hozzátartozójával szemben olyan súlyosan kifogásolható magatartást tanúsít, vagy olyan életvitelt folytat, amely miatt tartása a kötelezettől - figyelemmel a jogosult és a kötelezett kapcsolatának jellegére és a kötelezett magatartására is - nem várható el.

Ha a szülő a tartási, gondozási és nevelési kötelezettségének eleget tett, a gyermek a vele szemben tanúsított kirívóan súlyos magatartás esetén hivatkozhat a szülő érdemtelenségére.

IX. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

Intézményünk részletes és teljes körű tájékoztatás nyújt az intézményben működő és az intézményi ellátást igénybe vevő, hozzátartozója, illetve törvényes képviselője által elérhető és igénybevehető érdekvédelmi és érdekképviselési lehetőségekről.

Intézményünk honlapja a <https://szombathelyiidosekotthona.hu/hu/címen> érhető el, ahol tájékoztatást adunk az intézményünk által meghatározott vagy az intézményt érintő aktuális intézkedésekről, az intézményünk által nyújtott ellátásokról, szolgáltatásokról, az ellátás igénybevételének módjáról, feltételeiről, a fizetendő térítési díjakról és közérdekű adatokról.

Intézményünkben működik Érdekképviselési Fórum, Élelmezési Bizottság, lakógyűlés, illetve az épületenként, illetve részlegenként kihelyezett faliújságok útján részletes tájékoztatást adunk ellátottjaink részére.

A Szakmai Program a Fővárosi Közgyűlés Emberi Erőforrások Bizottsága döntését követő hónap első napján lép hatályba.

Jelen Szakmai Program hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszíti a 2026. év január 1. napján hatályba lépett Szakmai Program.

Szombathely, 2026. június 1.

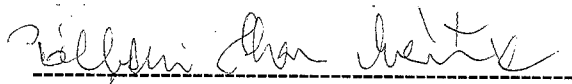

Vass Péter
intézményvezető

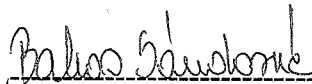
X. NYILATKOZAT

A Fővárosi Önkormányzat Szombathelyi Idősek Otthona intézményében működő Érdek-képviselési Fórum elnökeként nyilatkozom, hogy a Fórum az intézmény Szakmai Programját megtárgyalta, az abban foglalt tartalommal egyetért, ezért a fenntartónak elfogadásra javasolja.

Szombathely, 2026. június 1.

Székhely Érdekképviselési Fórum elnöke

Telephely Érdekképviselési Fórum elnöke

ZÁRADÉK

A Fővárosi Önkormányzat 9700 Szombathely, Bogáti út 72. szám alatti Szombathelyi Idősek Otthona Szakmai programját a Budapest Főváros Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2020. (II.5.) Önkormányzati rendelet 1. mellékletében foglalt táblázat 4.4. sorában kapott felhatalmazás alapján – átruházott hatáskörben - a Fővárosi Közgyűlés Emberi Erőforrások Bizottsága 107/2026. (VI.23) számú határozatával jóváhagyta.

Budapest, 2026. július „09. „

.....
Karácsony Gergely
főpolgármester

A főpolgármester hatáskörében eljárva:
Kiss Ambrus
főigazgató

